

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie jún 2013

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 72/2013
sudca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	26. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu.</p> <p>Okresný súd v konaní, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudkom návrh pôvodného navrhovateľa z dôvodu premlčania jeho nároku a uložil mu povinnosť nahradiť právnomu zástupcovi sťažovateľa trovy konania v sume 4 965 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.</p> <p>Krajský súd následne rozsudkom na základe podaného odvolania navrhovateľa potvrdil označený rozsudok okresného súdu, sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si trovy zastúpenia v ustanovenej lehote nevyčísľil.</p> <p>Najvyšší súd uznesením rozhodol o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu po zistení, že pôvodný navrhovateľ zomrel v priebehu konania, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Právni nástupcovia pôvodného navrhovateľa zobrali odvolanie späť ešte predtým, ako bolo o dovolaní pôvodného navrhovateľa rozhodnuté.</p> <p>Krajský súd uznesením odvolacie konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 31. decembra 2010 ústavnému súdu prvú sťažnosť, v ktorej namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu týmto uznesením.</p> <p>Ústavný súd rozhodol nálezom <u>č. k. III. ÚS 133/2011-32 zo 14. júna 2011</u> o porušení označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu vo výroku o trovách konania, zrušil ho a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd namietaným uznesením rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania, ako aj dovolacieho konania nepriznáva. Krajský súd sa pritom odvolal na svoju viazanosť právnym názorom ústavného súdu vysloveným v náleze č. k. III. ÚS 133/2011-32 zo 14. júna 2011, ktorý mu uložil „<i>zohľadniť všetky okolnosti prerokovávanej veci a prihliadnuť aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania..., ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva</i>“.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť, v ktorej ústavný súd rozhoduje v tomto konaní.</p>
ratio decidendi	Úlohou ústavného súdu bolo v tomto prípade posúdiť, či krajský súd napadnutým uznesením poskytol sťažovateľovi adekvátnu ochranu jeho právam, najmä však jeho základnému právu na súdnu ochranu zaručenému čl. 46 ods. 1 ústavy a právu na spravodlivé súdne konanie garantovanému čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojitosti

	<p>so základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a s právom na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti neopomenul judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania možno zasiahnuť do základných práv a slobôd.</p> <p>Podľa § 150 ods. 2 OSP ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v prípade aplikácie § 150 ods. 1 OSP súdom musí ísť o prípad, kde sú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, ktorý musí byť aj v rozhodnutí náležite odôvodnený, resp. že „aplikácia tohto ustanovenia dopadá na toho účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania“.</p> <p>V danom prípade ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyhodnotil predmet sporu tak, že ide o vec nižšej významnosti (o tzv. bagateľnú vec). Vychádzal z toho, že ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi v mimoriadnom opravnom konaní (podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v prípade bagateľných vecí je neprípustné), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdництва.</p> <p>Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu krajský súd sa zaoberal okolnosťami hodnými osobitného zreteľa, posúdil celý komplex okolností relevantných na rozhodovanie o náhrade trov konania a všetkých súvisiacich okolností v danej veci tak na strane navrhovateľov, ako aj sťažovateľa (odporcu), zohľadnil skutočnosť, že sťažovateľ bol v konaní pred okresným súdom úspešný na základe ním vznesenej námietky premlčania, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby pôvodného navrhovateľa, ďalej zohľadnil skutočnosť, že ani navrhovatelia, ale ani sťažovateľ v postavení odporcu neoznámili konajúcemu súdu, že pôvodný navrhovateľ v priebehu odvolacieho konania zomrel (v tomto smere sa celkom nestotožňuje s názorom krajského súdu o jednoznačnom pripisovaní nesplnenia si povinnosti o oznámení smrti pôvodného navrhovateľa v priebehu odvolacieho konania krajského súdu sťažovateľovi), s čím podľa krajského súdu bolo spojené „navyšovanie“ trov konania.</p> <p>Intenzitu porušenia tejto povinnosti ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou nevyhodnotil ako takú, ktorá by mala ústavnoprávny rozmer, a ktorá by mala za následok porušenie niektorého z práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia krajského súdu o trovách konania porušené neboli.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: III. ÚS 133/2011, II. ÚS 56/05, II. ÚS 31/04, III. ÚS 166/09, IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 33/2010, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 3/09, IV. ÚS 269/2012, III. ÚS 229/08, III. ÚS 296/2011, I. ÚS 344/2010</p> <p>Najvyšší súd: 2 M Cdo 17/2009 z 28. januára 2010, 7 Cdo 93/2012 z 19. júla 2012</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 86/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález –v časti vyhovené -v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>26. apríla 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu a jeho uznesením a postupom krajského súdu a jeho uznesením.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre pokračujúci obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona a iné, trestné konanie je vedené okresným súdom na podklade obžaloby krajskej prokuratúry podanej 12. júla 2010. Sťažovateľ je stíhaný väzobne. Do väzby bol vzatý uznesením okresného súdu z 24. marca 2010 v spojení s uznesením krajského súdu z 1. apríla 2010 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (tzv. úteková väzba).</p> <p>Dňa 26. mája 2011 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o jeho prepustenie z väzby na slobodu; ako alternatívu ponúkol nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a následne ponúkol písomný sľub ako náhradu za väzbu, ktorý doručil okresnému súdu 14. júna 2011.</p> <p>Okresný súd na hlavnom pojednávaní namietaným uznesením z 23. júna 2011 rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu tak, že ju zamietol a zároveň neprijal písomný sľub ponúknutý sťažovateľom a ani záruku danú jeho matkou ako dôveryhodnou osobou, ktorú sťažovateľ osobne predložil v písomnej forme na tomto hlavnom pojednávaní.</p> <p>O návrhu sťažovateľa na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom okresný súd v uznesení nerozhodol. Vo vzťahu k odôvodneniu uznesenia sťažovateľ poukázal, že okresný súd v odôvodnení nevysvetlil, prečo neprijal záruku danú jeho matkou.</p> <p>Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd na neverejnom zasadnutí uznesením z 27. júla 2011 tak, že sťažovateľom napadnuté uznesenie z 23. júna 2011 v celom rozsahu zrušil, sťažnosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol, písomný sľub daný sťažovateľom neprijal a návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom zamietol. Krajský súd ako sťažnostný súd doručil uznesenie z 27. júla 2011 okresnému súdu 2. augusta 2011.</p> <p>Sťažovateľ namieta, že okresný súd a krajský súd neposkytli ochranu jeho základným právam, keď pri rozhodovaní o väzbe a jej ďalšom trvaní položili neprimerane vysoký dôraz na verejný záujem na vyšetrení trestného činu a potrestaní páchatelia na úkor neakceptovania okolností svedčiacich proti väzbe na strane sťažovateľa. V tejto súvislosti poukázal na nesprávne hodnotenie tých okolností, ktorými konajúce súdy odôvodnili trvanie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu a jeho uznesením z 23. júna 2011 a postupom krajského súdu a jeho uznesením z 27. júla 2011 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru z týchto dôvodov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. okresný súd nepostupoval v konaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v súlade s požiadavkou jej urýchleného prerokovania a rozhodnutia a krajský súd nesprávne právne posúdil sťažovateľovu námietku o porušení neodkladnosti rozhodnutia ako námietku porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, 2. nebolo rozhodnuté o všetkých alternatívnych návrhoch na nahradenie väzby sťažovateľa, okresný súd nerozhodol o návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a krajský súd nerozhodol o návrhu na nahradenie väzby zárukou matky sťažovateľa, 3. okresný súd a krajský súd neskúmali dôsledne dôvody väzby sťažovateľa.
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa najskôr k návrhu sťažovateľa v stanovisku z 21. mája 2012, aby ústavný súd posudzoval namietané porušenie jeho základných práv aj v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že čl. 2 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, resp. všeobecného interpretačného pravidla, ktoré sú všetky orgány verejnej moci povinné rešpektovať pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z ústavy a dohovoru, možno v tomto konaní uvažovať o porušení čl. 2 ods. 2 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo</p>

slobody.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v súvislosti s nedodržaním požiadavky urýchleného prerokovania a rozhodnutia o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu

Pri striktno aritmetickom posudzovaní dĺžky konania jeho celková dĺžka pričítateľná okresnému súdu presahuje obdobie jedného mesiaca, a tým aj hranicu ústavnej akceptovateľnosti.

Z posúdenia jednotlivých úkonov pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa v kontexte daného trestného konania však vyplýva, že žiadosť bola doručená 26. mája 2011, a preto sa javí z hľadiska procesnej ekonómie a zachovania práva na ústne vypočutie ako prijateľné, že rozhodovanie o žiadosti si okresný súd vyhradil na hlavné pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 23. jún 2011.

Ústavný súd preto považuje postup okresného súdu do rozhodnutia o žiadosti za súladný so zárukami vyplývajúcimi z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru. Pochybnosti môže vyvolávať obdobie od vyhlásenia uznesenia do jeho doručenia sťažovateľovi, na ktoré potreboval okresný súd 15 dní, resp. 13 dní do odoslania uznesenia (6. júla 2011). Následné úkony v súvislosti s predložením veci krajskému súdu po doručení odôvodnenia sťažnosti, ako aj v súvislosti s doručovaním právoplatného rozhodnutia krajského súdu okresný súd vykonal urýchlene a bez prieťahov.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že v období od vyhotovenia uznesenia o väzbe do jeho doručenia sťažovateľovi okresný súd vyhotovoval súčasne aj rozhodnutie o námietke zaujatosti; túto skutočnosť však ústavný súd nepovažoval za dôvod, ktorý by ospravedlňoval zistený prieťah. Konanie o žiadosti sťažovateľa trvalo od jej doručenia okresnému súdu do doručenia právoplatného rozhodnutia krajského súdu o nej sťažovateľovi desať týždňov, z toho šesť týždňov uplynulo len do doručenia rozhodnutia okresného súdu sťažovateľovi.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že okresný súd nepostupoval v konaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v súlade s požiadavkou jej urýchleného prerokovania a rozhodnutia.

Pokiaľ sťažovateľ v tejto súvislosti namieta aj porušenie práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovel, pretože v označenom článku sú obsiahnuté iné záruky vzťahujúce sa na väzbu. Právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby je súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovel.

K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd, odvolávajúc sa na svoju doterajšiu judikatúru, uvádza, že čl. 1 ods. 1 ústavy má charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tento článok ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd nepovažoval za potrebné vysloviť porušenie tohto článku ústavy vo výrokovvej časti nálezu. Vzhľadom na to ani v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

Vo vzťahu k postupu krajského súdu sťažovateľ nenamieta rýchlosť konania, ale spôsob, akým sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so sťažovateľom namietanou nedostatočnou rýchlosťou postupu okresného súdu v konaní o jeho žiadosti. Sťažovateľ v sťažnosti ústavnému súdu namieta, že krajský súd nesprávne právne posúdil túto časť jeho sťažnosti ako námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, v nadväznosti na čo krajský súd neskúmal postup okresného súdu z hľadiska rýchlosti konania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ale skúmal plynulosť postupu okresného súdu vo veci samej.

Ústavný súd nemá žiadne pochybnosti o postupe krajského súdu v súvislosti s tými námietkami, ktorými sťažovateľ odôvodnil túto časť sťažnosti. Predovšetkým je potrebné uviesť, že posudzovanie prieťahov v postupe okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby patrí do právomoci ústavného súdu, o čom svedčí aj toto konanie.

Krajský súd v zásade nemohol odstrániť prieťahy, ktorých sa pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby dopustil okresný súd, ani svojím rozhodnutím napraviť následok tohto postupu okresného súdu.

Prieťahy v rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby nie sú v priamej príčinnej súvislosti so zákonnosťou ďalšieho trvania väzby. Tento záver vyplýva z judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej rozhodnutie o porušení ústavou garantovaných práv sťažovateľa v súvislosti s požiadavkou na urýchlené rozhodovanie o väzbe a jej ďalšom trvaní postupom všeobecného súdu samo osebe nezakladá nezákonnosť alebo neústavnosť rozhodnutí všeobecných súdov o väzbe, a preto nezakladá právomoc ústavného súdu zrušiť tieto rozhodnutia.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru nerozhodnutím o všetkých alternatívnych návrhoch na nahradenie väzby

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že krajský súd rozhodol svojvoľne, keď v skutočnosti jeho matka predložila záruku s úradne overeným podpisom (ktorej kópiu predložil v konaní pred ústavným súdom ako dôkaz č. 1) a okresný súd ju na hlavnom pojednávaní prevzal (s. 5 sťažnosti). Na tento účel navrhol vypočuť v konaní pred ústavným súdom svojho obhajcu (návrh na vykonanie dôkazu č. 2).

K tomuto návrhu ústavný súd uvádza, že v konaní podľa čl. 127 ústavy sa v zásade nevykonáva dokazovanie na preukázanie skutkového stavu, ale ústavný súd vychádza zo skutkových zistení, ktoré boli podkladom pre namietané rozhodnutia všeobecných súdov (§ 55 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd preto nemal dôvod zaoberať sa návrhom sťažovateľa na vykonanie dôkazu č. 2, ale vychádzal z obsahu predmetného spisu okresného súdu, a teda zo skutkového stavu, ktorý bol v čase rozhodovania okresného súdu a krajského súdu.

K sťažovateľom predloženému dôkazu č. 1 ústavný súd uvádza, že predložená kópia záruky preukazuje, že taký doklad bol vyhotovený, nepreukazuje však, že bol aj predložený v konaní pred okresným súdom, čo je v okolnostiach prípadu rozhodujúca skutočnosť.

Sťažovateľ nepredložil ústavnému súdu žiadny dôkaz o tom, že záruku podpísanú jeho matkou skutočne podal okresnému súdu na hlavnom pojednávaní 23. júna 2011. Naopak, proti tvrdeniu sťažovateľa svedčí obsah spisu tak, ako ho zistil ústavný súd. Tieto zistenia sú zhodné s obsahom stanoviska, ktoré predložil ústavnému súdu krajský súd.

Vychádzajúc z obsahu spisu a z vyjadrení okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd dospel k záveru, že tvrdenie sťažovateľa nie je dostatočne dôveryhodné, a preto nepovažuje za preukázané, že v súdnom konaní žiadal relevantným spôsobom nahraďiť svoju väzbu zárukou dôveryhodnej osoby.

K argumentácii právneho zástupcu sťažovateľa vo vzťahu k možnosti opraviť uznesenie okresného súdu postupom podľa 174 Trestného poriadku (v spojení s § 180 Trestného poriadku, pozn.) ústavný súd uvádza, že nie je jeho úlohou v tomto konaní vyjadrovať sa k možnosti postupu podľa § 174 Trestného poriadku.

Vzhľadom na odôvodnenie sťažnosti v tejto časti je pre rozhodnutie o nevyhovení sťažnosti postačujúce zistenie ústavného súdu, že sťažovateľove tvrdenia nezodpovedajú obsahu spisu, o ktorom ústavný súd nemá z hľadiska jeho úplnosti žiadne pochybnosti.

Krajský súd svojím rozhodnutím odstránil pochybenia, ktorých sa dopustil okresný súd nerozhodnutím o návrhu sťažovateľa na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a vyhotovením uznesenia, ktoré nebolo v úplnej zhode s obsahom uznesenia, ako bolo vyhlásené.

Ústavný súd považuje postup krajského súdu, keď v sťažnostnom konaní zrušil uznesenie okresného súdu v celom rozsahu a o žiadosti sťažovateľa o prepustenie väzby a nahradenie väzby sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka sám rozhodol, za postup, ktorým poskytol ochranu základnému právu sťažovateľa na osobnú slobodu, resp. právu na slobodu a bezpečnosť v súlade s ústavou a dohovorom. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti nevyhovel.

3. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru nedostatočným preskúmaním dôvodu väzby sťažovateľa

Ústavný súd konštatoval, že krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami sťažovateľa podstatnými pre posúdenie zákonnosti ďalšieho trvania jeho väzby, jednotlivé argumenty konfrontoval s konkrétnymi okolnosťami zistenými počas trestného konania a zadokumentovanými v spise a uviedol, ako hodnotil tieto zistenia.

	<p>Takéto úvahy krajského súdu považuje ústavný súd za legitímne a logické, nevybočujúce so zákonného rámca, ktorým bol krajský súd pri rozhodovaní viazaný. Záver krajského súdu o trvaní dôvodu útekovvej väzby nemožno hodnotiť ako svojvoľný, z ústavného hľadiska je rozhodnutie krajského súdu primeraným spôsobom odôvodnené, a preto akceptovateľné a udržateľné.</p> <p>Krajský súd poskytol sťažovateľovi odpovede na jeho podstatné námietky a samotná skutočnosť, že sťažovateľ, pochopiteľne, inak hodnotí existenciu dôvodov na jeho väzobné stíhanie, nie je dostatočným dôvodom na to, aby ústavný súd zasahoval do rozhodovacej činnosti krajského súdu.</p> <p>Úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach ústavne aplikovateľným spôsobom aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.</p> <p>Ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovел.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nedodržaním požiadavky na urýchlené rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby postupom okresného súdu porušené boli.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd: III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07, III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, IV. ÚS 119/07, IV. ÚS 383/08

spisová značka	IV. ÚS 105/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	7. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie označeného práva rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh, vyplýva že krajský súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľov, rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým bol zamietnutý ich návrh na nahradenie prejavu vôle odporcu s uzavretím kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k bytu, ktorého boli dosiaľ nájomcami.</p> <p>Sťažovatelia sú presvedčení, že tým došlo predovšetkým k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), a to v dôsledku ústavne neakceptovateľného výkladu a aplikácie právnej normy.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd pri preskúmaní príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že krajský súd ako vecne správne potvrdil vymedzenie premlčacej doby okresným súdom.</p> <p>Aj keby sa mal ústavný súd prikloniť k záveru o premlčaní daného práva, nemohla by premlčacia lehota podľa jeho názoru uplynúť pred 21. septembrom 1998, keďže plynúť mohla začať až 21. septembra 1995, teda potom, ako uplynula dvojiročná lehota vyplývajúca z § 29 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“ (v prvostupňovom rozsudku, ako aj v potvrdzujúcom napadnutom rozsudku krajského súdu označená ako „lehota kontraktuálna“)], v ktorej bol prevádzajúci povinný uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva bytu.</p> <p>Podľa § 29b ods. 3 zákona o vlastníctve bytov v znení novely vykonanej zákonom č. 158/1998 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 1998 nájomcovi bytu, ktorý požiadal o prevod vlastníctva bytu podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu alebo s ktorým bola uzavretá zmluva o budúcej zmluve, nezaniká právo na prevod vlastníctva bytu, aj keď k prevodu bytu do vlastníctva nedošlo v lehote podľa tohto zákona alebo v lehote dohodnutej v zmluve o budúcej zmluve, ak nájomca svoju žiadosť o prevod</p>

vlastníctva písomne nevzal späť; týmto späťvzatím nezaničí nájomcovi právo podať ďalšiu žiadosť o prevod vlastníctva bytu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd odmietol hlavný argument sťažovateľov o nesprávnej aplikácii inštitútu premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka v okolnostiach danej veci s poukazom na to, že podľa jeho názoru konštatovanie nepremlčateľnosti práva na nahradenie prejavu vôle odporcu s uzavretím zmluvy o prevode bytu by bolo v rozpore so zásadou právnej istoty v takto upravených vzťahoch.

Samotný krajský súd však pripustil vo svojom vyjadrení k sťažnosti, že pri rozhodovaní o identických veciach týkajúcich sa prevodu bytov do vlastníctva ich nájomníkov nepostupoval rovnako.

Nejednotnosť rozhodovania odôvodnil tým, že „judikatúra v tomto smere sa vyvíjala“, ale nekonkretizoval judikatúru všeobecných súdov, z ktorej vychádzal v napadnutom rozsudku, a taktiež sa v odôvodnení argumentačne nevyrovnal s inými, resp. odlišnými právnymi závermi vyslovenými v iných rozhodnutiach.

Aj ústavnému súdu je známe, že judikatúra všeobecných súdov upravujúca aplikáciu inštitútu premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k uplatneniu práva nájomníkov na prevod bytu do ich vlastníctva podľa príslušných ustanovení zákona o vlastníctve bytov nie je jednotná.

Ústavný súd, majúci na zreteli účel zákona o vlastníctve bytov a súčasne uplatňujúci zásadu prednosti ústavne konformného výkladu, považuje za nevyhnutné, aby bol v okolnostiach danej veci uprednostnený taký výklad, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaného základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu, pričom za taký považuje právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení, ktorý, rozhodujúc v dovolacom konaní a posudzujúc obdobné právne súvislosti spojené s aplikáciou § 100 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na prevod vlastníckeho práva k bytu, odmietol možnosť akceptácie záveru odvolacieho súdu o premlčaní práva na prevod vlastníctva bytu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd poukázal v označenom rozhodnutí taktiež na to, že zákon o vlastníctve bytov je k všeobecnému predpisu, akým je Občiansky zákonník, vo vzťahu špeciality, čo podľa neho celkom nepochybne vyplýva z § 3 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov, v zmysle ktorého právne vzťahy k bytom v bytových domoch sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ak tento zákon neustanovuje inak.

Najvyšší súd zároveň v tejto súvislosti uviedol, že vzťah špeciality sa rieši podľa zásady *lex specialis derogat legi generali*, čo znamená, že tam, kde existuje špeciálna úprava, nemožno použiť úpravu všeobecnú.

V odôvodnení uznesenia najvyšší súd ďalej zdôraznil, že aj napriek tomu, že sa vznik práva na prevod vlastníctva bytu posudzuje podľa právnej úpravy platnej v čase podania žiadosti o tento prevod, v súvislosti s otázkou premlčania tohto práva mal odvolací súd prihliadnúť i na zmeny zákona o vlastníctve bytov vykonané novelami účinnými od 1. augusta 1995 (zákon č. 151/1995 Z. z.) a od 1. júna 1998 (zákon č. 158/1998 Z. z.), teda účinnými skôr, ako podľa názoru odvolacieho súdu malo dôjsť k premlčaniu práva na prevod vlastníctva bytu.

Novelou vykonanou zákonom č. 151/1995 Z. z. bolo v § 29 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov výslovne ustanovené, že nájomca môže po uplynutí lehoty dvoch rokov od podania žiadosti o prevod vlastníctva bytu podať návrh na súd, aby uložil splnenie tejto povinnosti. Táto možnosť nájomcu nebola obmedzená žiadnou lehotou.

Osobitnú pozornosť upriamil najvyšší súd na skutočnosť, že novelou vykonanou zákonom č. 158/1998 Z. z. bol do zákona o vlastníctve bytov vložený § 29b, z ktorého odseku 3 vyplýva, že nájomcovi bytu, ktorý požiadal o prevod vlastníctva bytu, nezaničí právo na prevod vlastníctva bytu, aj keď k prevodu bytu do vlastníctva nedošlo v lehote podľa tohto zákona, ak nájomca svoju žiadosť o prevod vlastníctva bytu písomne nevzal späť. Zmyslom tejto úpravy bolo zvýšenie právnej istoty a zvýšenie ochrany nájomcu bytu, ktorý požiadal o prevod vlastníctva bytu.

V nadväznosti na to najvyšší súd vyslovil názor, že interpretácia uvedených ustanovení zákona o vlastníctve bytov vyžaduje použitie klasických i moderných výkladových metód. To znamená predovšetkým ich výklad vo vzájomných súvislostiach prihliadajúc na ich účel, ako aj účel zákona ako celku, ktorým bola a stále je privatizácia bytového fondu, dotýkajúca sa tisícok občanov. Ďalej je podľa najvyššieho súdu potrebné

	<p>zohľadniť aj skutočnosť, že tento proces (privatizácia bytového fondu) nebol ani po viacerých zmenách zákona časovo ohraničený, a teda uzavretý.</p> <p>V neposlednom rade najvyšší súd doplnil svoju argumentáciu názorom, podľa ktorého je tiež potrebné mať na zreteli, že súd nie je viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie, a dokonca aj musí odchyliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku.</p> <p>Napokon najvyšší súd v odôvodnení uvedeného uznesenia dodal, že „povinnosť súdu nachádzať právo neznamená iba vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom i tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem alebo noriem nejasných či legislatívne nepresných“.</p> <p>Napriek tomu, že ústavnému súdu neprislúcha v tomto konaní hodnotiť ústavnú konformitu rozhodnutí, ktoré neboli sťažnosťou napadnuté, poukazuje na skutočnosť, že najvyšší súd v citovanom rozhodnutí prijal záver, ktorý je z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie pre sťažovateľov priaznivejší, než záver, ku ktorému dospel krajský súd v ich právnej veci, pričom zohľadňuje taktiež účel, históriu a systematické ukotvenie zákona o vlastníctve bytov v právnom poriadku.</p> <p>Zároveň mal krajský súd podľa názoru ústavného súdu prihliadať aj na novelu zákona o vlastníctve bytov vykonanú zákonom č. 158/1998 Z. z.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že výklad krajského súdu v napadnutom rozsudku je arbitrárny a ústavne neudržateľný, keďže popiera účel zákona o vlastníctve bytov, ktorým je predovšetkým vytvorenie právneho rámca pre privatizáciu bytového fondu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom krajského súdu porušené bo l o.</u> <u>Rozsudok krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: I. ÚS 2/08, IV. ÚS 197/2010</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 628/2012</p>
<p>súdca spravodajca</p>	<p>Ľudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>7. mája 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Podstatou sťažnosti sťažovateľa je jeho zásadný nesúhlas s právnym názorom okresného súdu a krajského súdu týkajúcim sa určenia prednosti z dvoch vzájomne kolidujúcich záložných práv.</p> <p>V tejto súvislosti namieta nesprávnu aplikáciu § 151k Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 ods. 2 a § 44 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) krajským súdom, v dôsledku ktorej malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či sťažovateľom označené rozhodnutie nie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale aj okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu a odôvodnenia rozsudku okresného súdu dospel k záveru, že krajský súd, aplikujúc § 219</p>

	<p>ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odôvodnil svoj rozsudok primeraným spôsobom, relevantné skutkové zistenia vyplývajú z vykonaných dôkazov, právne hodnotenie a právne závery sú logické a predstavujú jeden z možných spôsobov právneho posúdenia zisteného skutkového stavu.</p> <p>Toto právne posúdenie je založené na ústavne udržateľnej aplikácii a výklade príslušných ustanovení Exekučného poriadku, Občianskeho zákonníka a katastrálneho zákona, pričom tento výklad je logický, zodpovedá zmyslu a účelu krajským súdom a okresným súdom uvedených ustanovení.</p> <p>Krajský súd s poukazom na rozsudok okresného súdu svoje závery primerane odôvodnil, nemožno ich teda považovať za zjavne neodôvodnené s tým, že nemajú znaky arbitrárnosti, teda svojvôle.</p> <p>Pretože ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, rozhodol, že krajský súd sťažovateľom namietaným rozsudkom neporušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, resp. jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>V nadväznosti na to o ďalších návrhoch sťažovateľa už nerozhodoval, pretože tieto sa viažu na vyslovenie porušenia základných práv a slobôd a na úspech v konaní pred ústavným súdom.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom krajského súdu porušené neboli.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd: II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08

spisová značka	IV. ÚS 113/2013
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	23. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo vedené trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona.</p> <p>V tomto konaní bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením okresného súdu zo 16. mája 2012 v spojení s uznesením krajského súdu z 29. mája 2012 z dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ považuje označené rozhodnutia za nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia a vo vzťahu k postupu súdov namieta porušenie zásady kontradiktórnosti.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa sa okresný súd ani krajský súd dostatočne nevysporiadali s jeho argumentáciou proti väzbe, ktorú predniesol v konaní pred okresným súdom, ako aj v písomnej sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu. Sťažovateľ namietal, že neboli zistené skutočnosti potrebné na vznesenie obvinenia za daný trestný čin, keď poukázal, že v zaistenom materiáli nebola zisťovaná koncentrácia psychoaktívnej látky, a právnu kvalifikáciu skutku spochybňoval aj s poukazom na to, že Kriminálny ústav Policajného zboru nie je oprávnený vyjadrovať sa k počtu dávok, ktoré mohli byť získané zo zaisteného materiálu.</p> <p>Sťažovateľ poukazoval aj na nejasnú formuláciu skutku v uznesení o vznesení obvinenia, v súvislosti s čím namietal, že nemožno vylúčiť premlčanie trestného stíhania.</p> <p>Za porušenie zásady kontradiktórnosti konania sťažovateľ označil skutočnosť,</p>

	<p>že okresný súd považoval za významný dôvod preventívnej väzby to, že proti nemu bolo v minulosti podmienene zastavené trestné stíhanie pre drogovú trestnú činnosť, o čom obhajoba nemala vedomosť, pretože dôkaz o tom (odpis z registra trestov) sa v spise nenachádzal.</p> <p>Okresný súd rozhodol podľa sťažovateľa len na základe nepreukázaného tvrdenia okresnej prokuratúry, ktorá mala v tomto konaní postavenie strany konania.</p> <p>Sťažovateľ v rámci vypočutia pred rozhodnutím o väzbe podal návrh, aby nebol vzatý do väzby alebo aby bola väzba alternatívne nahradená písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka. Okresný súd nerozhodol o návrhu v celom rozsahu, rozhodol len o neprijatí písomného sľubu sťažovateľa. Uvedené pochybenie neodstránil ani krajský súd.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že pri výsluchu pred sudkyňou pre prípravné konanie okresného súdu 16. mája 2012 predniesol prostredníctvom svojho obhajcu návrh, aby v prípade, ak by okresný súd zistil dôvod preventívnej väzby, bola väzba nahradená písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.</p> <p>Okresný súd rozhodol uznesením tak, že vzal sťažovateľa do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a neprijal jeho písomný sľub, o návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nerozhodol. Toto pochybenie neodstránil ani krajský súd v konaní o sťažnosti.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd vo svojej judikatúre v obdobných veciach s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva uviedol, že čl. 5 ods. 3 dohovoru síce nepriznáva jednotlivcovi absolútne právo byť prepustený na záruku, ale umožňuje mu žiadať o prepustenie na slobodu s poskytnutím záruky.</p> <p>Súdny orgánom vzniká v tejto súvislosti povinnosť zväziť, či sa poskytnutím určitej záruky dosiahne rovnaký účel, aký bol sledovaný vzatím osoby do väzby. Pri posudzovaní jej opodstatnenosti má záruka prednosť pred pokračovaním väzby.</p> <p>Zo zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa zo 16. mája 2012 vyplýva, že jeho obhajca žiadal, aby okresný súd nevyhovel návrhu prokurátora na vzatie do väzby alebo aby v prípade zistenia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol o nahradení väzby písomným sľubom sťažovateľa, ktorý zároveň predložil, alebo uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka.</p> <p>Okresný súd uznesením zo 16. mája 2012 rozhodol, že berie sťažovateľa do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a písomný sľub neprijíma. Sťažovateľ v sťažnosti nenamietal proti absencii výroku o návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú uznesením z 29. mája 2012.</p> <p>Pokiaľ krajský súd poukázal, že sťažovateľ absenciu výroku o návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka v sťažnostnom konaní nenamietal, nemožno z toho s poukazom na rozsah preskúmvacej povinnosti sťažnostného súdu ustanovenú v § 192 ods. 1 Trestného poriadku vyvodit', že krajský súd nemusel prihliadnuť na pochybenie okresného súdu, ktoré nebolo vytýkané v sťažnosti.</p> <p>V nadväznosti na to je potrebné poukázať na ustanovenie § 194 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého ak nedostatok spočíva v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, aby vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.</p> <p>Aplikácia tohto ustanovenia bola v konkrétnom prípade [rozhodnutie podľa § 72 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] úlohou krajského súdu.</p> <p>Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že sa alternatívnou žiadosťou sťažovateľa nezaoberal a o nej nerozhodol, hoci v okolnostiach prípadu to bolo jeho povinnosťou, čím došlo podľa názoru ústavného súdu k odopretiu práva sťažovateľa na rozhodnutie o jeho alternatívnej žiadosti o nahradenie väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka, a tým k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.</p> <p>Vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa nie je dôvodom na zrušenie uznesenia krajského súdu vzhľadom na to, že absencia výroku o návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nemala vplyv na vecnú správnosť uznesenia krajského súdu o dôvodoch väzby, a preto ústavný súd nemal dôvod uvažovať ani o návrhu na prepustenie sťažovateľa na slobodu.</p>

	<p>Prepustenie sťažovateľa na slobodu neprichádza do úvahy aj z toho dôvodu, že sťažovateľ už vykonáva trest odňatia slobody uložený mu právoplatným rozsudkom, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu tým, že nerozhodol o alternatívnej žiadosti o nahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, porušené boli.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd: I. ÚS 239/04, II. ÚS 38/05, II. ÚS 60/08, IV. ÚS 215/2010

Nálezy – prietahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 271/2011
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o určení výživného na sťažovateľku, v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 132/09-45 zo 7. októbra 2009..
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o určení výživného na sťažovateľku. Ide o konanie, ktoré spravidla nebýva skutkovo zložitá, a ústavný súd ani nezistil, že by doterajší priebeh konania bol poznamenaný skutkovou zložitou veci. Po právnej stránke tvoria návrhy tohto typu častú a bežnú agendu okresných súdov, preto vec nemožno považovať ani za právne zložitú.</p> <p>2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd vec posudzoval, bolo správanie účastníkov konania. Zo súdneho spisu vyplýva, že činnosť okresného súdu bola poznamenaná aj rozhodovaním o procesných návrhoch účastníkov a využívaním práva podávať opravné prostriedky. Ústavný súd však nezistil, že by samotnej sťažovateľke v posudzovanom období bolo možné pričítať negatívny podiel na namietanej dĺžke konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bol postup okresného súdu v namietanom konaní.</p> <p>Vzhľadom na to, že namietané konanie napriek nálezu č. k. III. ÚS 132/09-45 zo 7. októbra 2009, v ktorom ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v ňom postupoval bez zbytočných prietahov, nebolo ani po uplynutí 3,5 roka od jeho právoplatnosti dosiaľ právoplatne skončené, je takýto postup podľa názoru ústavného súdu z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 132/09-45 zo 7. októbra 2009 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP	Ústavný súd: III. ÚS 132/09, IV. ÚS 173/05, IV. ÚS 122/2011

a iných súdov	
spisová značka	IV. ÚS 114/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	26. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označeného práva postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>Podstatou sťažnosti sťažovateľky je predovšetkým jej nesúhlas s postupom exekútorky. V súvislosti s podanou sťažnosťou síce poukazuje na prieťahy v konaní, vyjadruje v nej však nespokojnosť s postupom exekútorky a tvrdí, že okresný súd stále nerozhodol o jej zmene.</p> <p>Pokiaľ ústavný súd posudzuje namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, v prvom rade poukazuje na to, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo rozhodnuté už aj o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu, a to uznesením krajského súdu, ktoré bolo základom pre realizáciu exekúcie (výkon exekúcie), čím bola odstránená namietaná právna neistota sťažovateľky.</p> <p>V súvislosti s námietkami sťažovateľky proti exekútorke, sťažovateľka tým, že v januári 2012 okresnému súdu oznámila, že netrvá na tom, aby sa rozhodlo o jej návrhu na „zmenu súdneho exekútora“, sa právne relevantným spôsobom „vzdala“ rozhodovania o tomto návrhu a týmto svojím vyjadrením sama odstránila svoju právnu neistotu týkajúcu sa rozhodovania o tomto návrhu. Podanie sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa vzhľadom na uvedené javí ústavnému súdu ako účelové.</p> <p>Opakovanú žiadosť sťažovateľky o „zmenu súdneho exekútora“, ústavný súd po obsahovej stránke vyhodnotil ako uplatnenie námietky zaujatosti sťažovateľky proti exekútorke v označenom konaní.</p> <p>V nadväznosti na to ústavný súd uzavrel, že pokiaľ sťažovateľka chcela namietat porušenie svojich práv postupom okresného súdu z dôvodu, že do času doručenia sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o jej návrhu na zmenu exekútorky, ktorú opakovane uplatňovala v konaní pred všeobecnými súdmi, a z tohto dôvodu sa obrátila na ústavný súd so svojou sťažnosťou, mala namietat porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Vzhľadom na jej kvalifikované právne zastúpenie v konaní pred ústavným súdom ak sťažovateľka nesúhlasila s uznesením krajského súdu, mala sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu, čo však napriek svojmu kvalifikovanému právnenému zastúpeniu neurobila.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľky nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 597/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o návrhu na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré začalo v roku 2005.
ratio decidendi	<p>1. Pri posudzovaní právnej a faktickej zložitosti vecí podľa prvého kritéria ústavný súd konštatuje, že konanie vzhľadom na jeho predmet, t. j. rozhodovanie o návrhu na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, má pre sťažovateľa nepochybne mimoriadny význam, čo v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu vyžaduje od všeobecných súdov zvýšenú starostlivosť, a teda aj vyššiu mieru rýchlosti priebehu tohto typu konania.</p> <p>Z hľadiska skutkovej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že v danom prípade pre rozhodnutie v merite veci bolo potrebné vykonať výsluch svedkov, a najmä vykonať viaceré znalecké dokazovania, čo bezpochyby zvyšuje stupeň skutkovej náročnosti veci, aj keď táto okolnosť sama osebe nie je v zásade spôsobilá odôvodniť doterajšiu dĺžku namietaného konania</p> <p>2. Je zrejmé, že sťažovateľ svojím správaním nepochybne negatívne prispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania najmä tým, že nebolo možné zistiť adresu jeho pobytu, a tým ho súdnou znalkyňou predvolať na posúdenie jeho duševného stavu, ale aj následným neposkytnutím potrebnej súčinnosti súdnej znalkyni.</p> <p>3. Okresný súd konal vo veci v zásade priebežne a plynulo, avšak s ohľadom na osobitný charakter predmetu konania a najmä na stav dokazovania, ktorý vyplýval zo súdneho spisu, je potrebné považovať doterajšiu namietanú dĺžku napadnutého konania za neprimeranú.</p> <p>Ústavný súd poukazuje tiež na čiastočne nesústreďený postup okresného súdu pri ustanovovaní právneho zástupcu sťažovateľa (hoci táto skutočnosť však nemala zásadný vplyv na celkovú doterajšiu dĺžku namietaného konania), keď sťažovateľovi ustanovil právneho zástupcu, ktorý mal už v čase vydania uznesenia o jeho ustanovení pozastavený výkon advokácie.</p> <p>Pretože napadnuté konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti na okresnom súde už skončené, neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	Ústavný súd: II. ÚS 125/06, II. ÚS 53/04, IV. ÚS 366/2011, IV. ÚS 151/04, IV. ÚS 9/05, III. ÚS 329/2011 ESLP: Stefanova proti Bulharsku z 11. januára 2007

spisová značka	IV. ÚS 604/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	5. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o , ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Vec nie je právne zložitá, tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Konanie je však podľa názoru ústavného súdu fakticky zložitá vzhľadom na to, že v konaní vystupuje desať navrhovateľov, ktorí majú trvalé bydlisko v obvodoch rôznych okresných súdov, čo zvyšuje nároky na ich vypočutie a aj vykonanie dokazovania prostredníctvom dožiadaných súdov, čo má vo svojich dôsledkoch vplyv na namietané konanie okresného súdu.</p>

	<p>Navyše, počas konania niektorí navrhovatelia zomreli, a preto bol okresný súd povinný zisťovať okruh dedičov, čo tiež malo vplyv na priebeh konania a jeho plynulosť. Tieto okolnosti ovplyvnili faktickú zložitú vecí, ktorú ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o sťažnostiach sťažovateľiek.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľiek ako účastníčok namietaného konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľky v doterajšom priebehu konania poskytli okresnému súdu, resp. dožiadaným súdom potrebnú súčinnosť – predovšetkým pri uskutočnení ich výsluchu.</p> <p>3. Ústavný súd na základe skutočností vyplývajúcich zo sťažnosti a zo súdneho spisu konštatuje, že postup okresného súdu je poznačený viacerými obdobiami nečinnosti, resp. neefektívneho postupu v konaní.</p> <p>Okresný súd bol nečinný od doručenia vyjadrení odporcov k návrhu, keď súdny spis bol expedovaný dožiadanému súdu okresnému súdu L. Ide o obdobie nečinnosti v rozsahu tri roky a tri mesiace.</p> <p>Okresný súd bol následne nečinný a nepostupoval efektívne v období 1 roka a 2 mesiacov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva finančné zadost'učinenie každej v sume po 3 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 87/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	23. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že predmetom posudzovaného konania je spor o náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka.</p> <p>Tieto spory tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložitú. Ani predmetné konanie o náhrade škody ústavný súd nehodnotí ako zložitú vec z hľadiska skutkového stavu a ani z hľadiska právneho posúdenia a poukazuje na to, že ani okresný súd sa vo svojom vyjadrení k sťažnosti na skutkovú ani právnu zložitú vecí neodvolával.</p> <p>2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prieťahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania v procesnom postavení navrhovateľa. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jeho ťarchu v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a zistil tieto obdobia úplnej nečinnosti:</p> <p>-viac ako 2 roky a 3 mesiace, -viac ako 1 rok a 6 mesiacov.</p> <p>Okrem nečinnosti bolo napadnuté konanie poznačené navyše aj neefektívnosťou.ä</p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, pretože okresný súd v právnej veci sťažovateľa po podaní sťažnosti ústavnému súdu meritórne rozhodol.</p>

	<p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 €.</u></p> <p><u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.